

Junak našega časa

Mihail Jurjevič Lermontov

1. O Avtorju:

1. rodil se je leta 1814 v Moskvi
2. podobno kot Puškin je tudi on izhajal iz plemiške družine
3. vpisal se je na moskovsko univerzo, vendar je študij opustil in se posvetil vojaški karieri v Sankt Peterburgu
4. zaradi pesmi **Pesnikova smrt** je bil trn v peti ruskim oblastem, saj je v tej pesmi obtožil oblast, da je zrežirala uboj Puškina na bojišču; oblast ga je izgnala na Kavkaz
5. njegovo delo obsega liriko, lirsko – epsko pesništvo, pripovedno prozo in dramatiko
6. v liriki nadaljuje Puškinovo smer; razlika med njima je, da Lermontov uporablja več smiselnih prvin; po motiviki uporništvu, osamljenosti, svobodoljubja, spora z usodo in stvarnostjo je lirika še izraziteje romantična kot Puškinova
7. pesnitve pisane po Byronovih zgledih
8. njegova najpomembnejša dela: Demon (pesnitev), Junak našega časa (romantični roman)
9. umrl v boju leta 1841 (Pjatigorsk).

Mihail Jurjevič Lermontov

2. O romanu (Junak našega časa):

1. romantičen roman, v nekaterih potezah že znanilec realističnega romana (tudi neke vrste avtobiografski roman)
2. sestavljen iz 5 razmeroma samostojnih pripovedi
3. razdeljen na dva dela (1. del: Bela in Maksim Maksimič, Pečorinov dnevnik (Taman), 2. del: konec Pečorinovega dnevnika (Knežna Mary, Fatalist))
4. pred začetkom prvega dela predgovor (kritika oblasti), pred začetkom Pečorinovega dnevnika tudi predgovor (kratek uvod)
5. vse te pripovedi v celoti veže lik mladega ruskega plemiča Pečorina
6. avtor je občasno tudi vključil kašno pesem, ki jo je neka oseba v pripovedi pela
7. jezik: bogat, zelo pomemben in razširjen je dialog, pripovedovanje neke osebe (M. Maksimič) o neki drugi osebi (Pečorin); proti koncu prvega dela tudi pisateljev oris Pečorina; pogovor z bralcem oziroma vzdrževanje kontakta z bralcem (npr. *prosim bralce naj mi oprostite...*); veliko tudi tujih izrazov (iz angleščine, francoščine in iz kavkaških jezikov) za katere se takrat v ruščini ni našlo najboljših besed oziroma ni obstajal prevod v ruščino (spleen = vranica, slaba volja, otožnost); podrobni, na določene trenutke tudi realistični opisi (opis ljudi in pokrajin), protislovja (pripovedovanje o Pečorinu kot osebnosti); pretiravanja (ljubezenske izpovedi), veliko

okrasnih pridevkov ter prvoosebno pripovedovanje Pečorina o sebi in svojih doživetjih (Pečorinov dnevnik).

3. Obnova romana po pripovedih:

1. **Bela:** Pisatelj spozna na poti po Kavkazu štabnega kapitana Maksima Maksimiča, ki mu pripoveduje o Pečorinu. Maksim Maksimič je Pečorina spoznal v Gruziji, ko sta bila v vojski. Pečorin je stanoval pri njem in nekega dne sta bila povabljena na poročno zabavo k neki družini. Tam je Pečorin spoznal mlado in lepo dekle, ki ji je bilo ime Bela. Pečorin se je odločil, da bosta skupaj z njenim bratom Azamatom skovala načrt, kako bi Kazbiču ukradla njegovega konja, Azamat pa bi mu v zameno pripeljal svojo sestro Belo. Vendar pa je Kazbič zvedel, kdo mu je ukradel konja. Nekega dne sta šla Maksim Maksimič in Pečorin na lov in Kazbič je iz maščevanja ustrelil v hrbet Belo. Bela je po dveh dneh strahotnega umiranja, ob Pečorinu in Maksimu Maksimiču, umrla v svoji postelji.
2. **Maksim Maksimič:** Pisatelj in Maksim Maksimič sta odšla vsak svojo pot, kljub temu sta se ponovno srečala na postaji v Vladikavkazu. Pozdravila sta se kot stara prijatelja, malo sta poklepetala, potem pa ju je presenetila razkošna kočija, ki se je ustavila na postaji. Ko ste izvedela, da ta kočija pripada Pečorinu, je Maksim Maksimič prosil njegovo slugo, če bi se lahko z njim srečal. Štabnemu kapitanu se je le posrečilo se srečati z Pečorinom, vendar je bil Pečorin zelo hladen do njega. To je štabnega kapitana zelo užalostilo, zato se ni hotel več srečati s Pečorinom. Zaradi užaljenosti je hotel tudi uničiti Pečorinove liste, vendar jih je na koncu dal pisatelju, ki jih je kasneje uporabil za Pečorinov dnevnik.
3. **Taman:** Pečorin se je na službeni poti ustavil v obmorskemu mestecu Taman. Naselil se je v neurejeno hišo, kjer so živeli čudni ljudje. Že prvi večer je opazil, da se ljudje, ki živijo v tej hiši, ukvarjajo z »prepovedano« stvarjo (tihotapljenje). Pečorin je spoznal tako nekega dečka, ki je bil slep, kot neko dekle, ki je bil precej čudaška. Dekletu je povedal, da jih bo prijavil policiji, ker se ukvarjajo z nezakonito stvarjo. Dekle ga je za to hotelo z zvijačo umoriti (utopiti), vendar je iz boju v čolnu Pečorin izšel kot zmagovalec. To je dekle in slepca zelo prizadelo. Dekletu je uspelo z Jankom (tihotapcem) pobegniti, slepec pa je v mestecu ostal sam.
4. **Knežna Mary:** Pečorin je prišel v Pjatigorsk, kjer je najel stanovanje in spoznal vojaka Grušnickega. Vsak dan se je skupaj z njim sprehajal do toplic, kamor so se hodili zdraviti bolniki. Grušnicki je spoznal in se zaljubil v prelepo knežno iz Moskve, ki ji je bilo ime Mary. Nekega dne je Pečorin v toplicah srečal svojo nekdanjo ljubezen, ki ji je bilo ime Vera, ki je bila že poročena z nekim bogatim starcem. Na plesu je Pečorin spoznal tudi Mary in ji je nekaj šepetal na uho, vendar se v njo ni zaljubil. Vanj pa se je zaljubila Mary. Grušnicki se je zaradi ljubosumja hotel z zvijačo maščevati Pečorinu. Pečorin se je preselil v drug kraj, tja kamor se je preselila Vera, kar je pomenilo, da Mary resnično ne ljubi. Vendar se s tem ni mogel izogniti težavam, ki mu jih je povzročal Grušnicki. Namreč Pečorina je prisilil v dvoboj, spopadla sta se pa na vrhu police. V dvoboju proti svojemu nekdanjemu prijatelju je Pečorin zmagal. Knežna Mary je zbolela, ker je bila blazna od ljubezni do Pečorina, in ga prosila naj se omoži z njo, a Pečorin tega ni hotel.
5. **Fatalist¹:** Pečorin je moral na Kavkazu, skupaj z bataljonom; preživeti dva tedna. Skupaj z njimi je živel tudi poročnik Vulić, ki je prihajal iz Srbije. Bil je nor na karte

¹ fatalist -a m (i) kdor verjame v neizbežnost usode: biti fatalist; prepričan fatalist

in denar. Nekega večera sta skupaj z Pečorinom stavila za veliko vsoto denarja, ali je pištola nabita ali ne. Pečorin je rekel Vuliću, da bo umrl, če bo poizkusil, ker je mislil, da je ena od pištol zagotovo nabita. Vendar se je zmotil in Vulić je dobil stavo. Po tej stavi se je odpravil v posteljo. Ponoči pa so vojaki potrkali na njegova vrata in mu povedali, da je neki pijani kozak ubil Vulića in se zaprl v svojo hišo. Po dolgi reševalni akciji je Pečorinu, ob pomoči ostalih kozakov in vojakov, vendarle uspelo privedi pijanega kozaka iz hiše. Pečorin je izgubil stavo, ni se pa motil, ko je rekel poročniku Vuliću, da bo tisti večer umrl.

4. Oznaka oseb (najpomembnejših)

1. **Pečorin:** mlad ruski plemič, ki je v mladosti rad zahajal v visoko plemiško družbo, a se je kasneje tega naveličal. Romantična osebnost, obdarjena s številnimi talenti. Teh talentov se zaveda, zato se čuti vzvišenega nad okoljem. Z ljudmi, ki jih srečuje, ravna čustveno brezbržno in tudi moralno neodgovorno, zato jih povečini tudi onesreči. Človek tako dobi občutek, ko bere ta roman, da Pečorin na trenutke uživa v človekovi nesreči. Do svojih nekdanjih prijateljev je precej nevljuden oziroma se dela kot da jih ne pozna. Tudi zelo prebrisan človek, ki se hitro zlaže, seveda če misli, da mu bo to koristilo; povečini ne zna ali pa noče pokazati čustev do določene osebe. Hitro se tudi vsega naveliča, drugače pa izjemno inteligentna in razgledana osebnost. Pečorin je tudi ena od knjižnih oseb, ki jo lahko označimo za »odvečnega« človeka.
2. **Maksim Maksimič:** vojak na Kavkazu, zgovorna in prijazna oseba, ki za razliko od Pečorina ni nikoli čutil ljubezni od neke druge osebe. V življenju je veliko prestal in je imel že veliko izkušenj z različnimi stvarmi. Na trenutke mogoče malce ošaben in vzvišen, zelo veliko mu pomeni iskreno prijateljstvo, kar se vidi povsem na koncu druge pripovedi, ko je bil užaljen, ker je bil Pečorin tako hladen do njega.
3. **Bela:** prijazno, veselo deklo, ki je pripadala enemu od kavkaških plemen, zna zelo lepo peti. Zelo je ljubila Pečorina, vendar tega ni znala prav pokazati. Preveč naivna oziroma premalo ubogljiva na trenutke, kar jo je na koncu tudi stalo življenja. Za razliko od Pečorina je znala javnosti pokazati tudi svoja čustva, medtem ko jih je Pečorin skrbno skrival ali pa je igral kot, da se njega to nič ne tiče.
4. **Grušnicki:** vojak; sprva dober Pečorinov prijatelj, vendar se njuno prijateljstvo konča kmalu po tem, ko Grušnicki spozna knežno Mary; zaradi ljubosumja je hotel prijatelja (Pečorina) pahnuti v smrt, a na koncu Grušnicki izgubi boj. Trmast, nepopustljiv (noče preklicati svojih laži, ki jih je izrekel na Pečorinov račun) in ljubezniv (blazen v ljubezni do knežne Mary).
5. **Knežna Mary:** visokega družbenega stanu; malce naivna (zaradi mladosti), Grušnickova neuslišana ljubezen, mogoče premalo odločna na trenutke in povsem podrejena svoji materi. Če hoče lahko tudi pomaga revežem, pa vendar se mora skrivati pred mamo. Blazna v ljubezni do Pečorina, svojih čustev javnosti ne prikriva. Ker prihaja z visokega družbenega stanu, ji ni treba nič delati, zato se ponavadi zaposli z ali igranjem kart ali sprehodi ali pa s plesi, ki jih prireja dvor. (podobno je tudi pri Pečorinu)